

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 02 0 K 001489 23 Kžk
Sarajevo, 28.11.2024. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Žane Knežević kao predsjednice vijeća, Emira Neradina i dr.sc. Mirze Hukeljića kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničarke Armine Kopic, u krivičnom predmetu protiv optuženog O.Š., zbog krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. preuzetog Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, postupajući po optužnici Kantonalnog tužiteljstva Posavskog kantona Orašje broj T02 0 KT 0006561 17 od 09.10.2018. godine, nakon pretresa održanog dana 21.11.2024. godine u prisustvu federalne tužiteljice Lejle Hasanbegović, optuženog O.Š. i njegovog branitelja Mirsada Islamovića, advokata iz Brčkog, donio je i dana 28.11.2024. godine javno objavio slijedeću:

PRESUDU

Optuženi:

O.Š., sin R. i majke F., rođene Š., rođen godine u O., sa adresom u ul. S.G. broj ..., O., BiH, pismen, SSS, završio srednju trgovačku školu, oženjen, otac dvoje punoljetne djece, zaposlen, srednjeg imovnog stanja, sa primanjima od oko ... KM mjesečno, po nacionalnosti B., državljanin Bosne i Hercegovine, JMBG: ..., nije osuđivan i protiv njega se ne vodi drugi krivični postupak.

Na osnovu člana 299. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine;

OSLOBAĐA SE OD OPTUŽBE

da je:

Tokom oružanog sukoba na teritoriji Bosne i Hercegovine između Hrvatskog vijeća odbrane i Vojske Srpske Republike Bosne i Hercegovine za vrijeme rata u Bosni i Hercegovini u svojstvu vojnog pripadnika ... brigade Hrvatskog vijeća odbrane O., u Osnovnoj školi u O., koja je služila kao zatvor za civile srpske nacionalnosti sa područja opštine O., a koju je osiguravala Služba vojne policije Hrvatskog vijeća odbrane – brigade B.P. O., postupao protivno odredbi

člana 3. stav 1. tačka c) Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata od 12. avgusta 1949. godine, koja zabranjuje da se prema licima koja ne učestvuju neposredno u neprijateljstvima vrše radnje koje predstavljaju povrede ličnog dostojanstva, uvredljive i ponižavajuće postupke, tako što je:

neutvrđenog datuma početkom mjeseca jula 1992. godine, u vrijeme dok je M.M., kao civil bio zarobljen u prostorijama osnovne škole u O. nakon što je M.M. pretučen od NN vojnika, kada je prolazeći hodnikom navedene škole od udaranja pao na koljena i ruke ispred njega, udario ga dva do tri puta nogom, govoreći mu ustaj, ustaj, a kada M.M. nije uspio odmah ustati i dok se pridizao koljenima i rukama, istome sjeo na leđa i udarajući ga palicom po leđima vikao „Hajde Srbine, jebem ti majku četničku, jebem ti majku srpsku“, a potom sišao sa njega, uslijed čega je M.M. teturajući otišao od njega, a uslijed kojih udaraca je pretrpio psihički bol i strah, svjestan da radnjama koje poduzima vrši povredu ličnog dostojanstva oštećenog, naročito uvredljivim i ponižavajućim postupcima, što je i htio,

čime bi počinio krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. preuzetog Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije.

Na osnovu člana 212. stav 4. Zakona o krivičnom postupku Federacija Bosne i Hercegovine oštećeni M.M. se upućuje da imovinskopravni zahtjev može ostvarivati u parničnom postupku.

Na osnovu člana 203. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Federacija Bosne i Hercegovine troškovi krivičnog postupka, kao i nužni izdaci optuženog i nužni izdaci i nagrada branitelja padaju na teret budžetskih sredstava i to tako da troškovi koji se odnose na prvostepeni postupak i postupak odlučivanja po žalbama protiv prvostepene presude padaju na teret budžetskih sredstava Kantonalnog suda u Odžaku, dok troškovi krivičnog postupka koji se odnose na pretres pred Vrhovnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine padaju na teret budžetskih sredstava ovog suda.

Obrazloženje

Optužnicom Kantonalnog tužiteljstva Posavskog kantona Orašje broj T02 0 KT 0006561 17 od 09.10.2018. godine, koja je potvrđena dana 10.01.2019. godine, stavljeno je na teret optuženom O.Š. da je počinio krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. preuzetog Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (KZ SFRJ). Kantonalni tužitelj je izmijenio optužnicu na glavnim pretresima održanim 23.06.2022. godine i 23.05.2023. godine.

Presudom Kantonalnog suda u Odžaku broj 02 0 K 001489 19 K od 30.06.2022. godine optuženi O.Š. je na osnovu člana 299. tačka a) Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH) oslobođen od optužbe da je počinio krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. KZ SFRJ. Na osnovu člana 203. stav 1. ZKP FBiH odlučeno je da troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava, dok je na

osnovu člana 212. stav 4. ZKP FBiH oštećeni M.M. upućen da imovinskopравни zahtjev ostvaruje u parničnom postupku.

Rješenjem Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 02 0 K 001489 22 Kž od 24.11.2022. godine žalba Glavne kantonalne tužiteljice iz Odžaka je uvažena, presuda Kantonalnog suda u Odžaku broj 02 0 K 001489 19 K od 30.06.2022. godine ukinuta i predmet vraćen prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Presudom Kantonalnog suda u Odžaku broj 02 0 K 001489 23 K 2 od 26.05.2023. godine optuženi O.Š. je na osnovu člana 299. tačka c) ZKP FBiH oslobođen od optužbe da je počinio krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. KZ SFRJ. Na osnovu člana 203. stav 1. ZKP FBiH odlučeno je da troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava, dok je na osnovu člana 212. stav 4. ZKP FBiH oštećeni M.M. upućen da imovinskopравни zahtjev ostvaruje u parničnom postupku.

Rješenjem Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 02 0 K 001489 23 Kž 2 od 31.08.2023. godine žalba zamjenika Glavne kantonalne tužiteljice iz Odžaka je djelimično uvažena, presuda Kantonalnog suda u Odžaku broj 02 0 K 001489 23 K 2 od 26.05.2023. godine ukinuta i određeno održavanje pretresa pred Vrhovnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine.

Pretres pred Vrhovnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine započeo je čitanjem optužnice Kantonalnog tužiteljstva Posavskog kantona Orašje broj T02 0 KT 0006561 17 od 09.10.2018. godine, koja je potvrđena dana 10.01.2019. godine i izmijenjena na glavnom pretresu održanom dana 23.06.2022. i 23.05.2023. godine.

Na pretresu održanom pred ovim sudom, u skladu sa članom 332. stav 2. ZKP FBiH, prihvaćeni su dokazi izvedeni tokom prvostepenog postupka, pa su tako pročitani: iskaz svjedoka oštećenog M.M. i svjedoka T.B. sa zapisnika o glavnom pretresu od 24.06.2019. godine, iskaz svjedoka N.S. i A.P. sa zapisnika o glavnom pretresu koji je održan dana 10.09.2019. godine, iskaz svjedoka Z.H. sa zapisnika o glavnom pretresu održanom dana 10.10.2019. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Z.H. u Kantonalnom tužilaštvu Posavskog kantona Orašje broj T02 0 KT KTRZ 0006561 17 od 30.07.2018. godine (korišten prilikom direktnog ispitivanja), iskaz vještaka medicinske struke primarijusa dr. Petka Grubača sa zapisnika o glavnom pretresu od 30.05.2019. godine, iskaz svjedoka P.L. sa zapisnika o glavnom pretresu od 21.04.2022. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka P.L. dat u MUP Županije Posavske - Odjel za istrage od 04.08.2017. godine, iskazi svjedoka odbrane M.Š., S.H. i N.H. sa zapisnika o glavnom pretresu od 20.05.2022. godine, iskaz svjedoka oštećenog M.M. sa zapisnika o glavnom pretresu od 17.06.2022. godine, zapisnik o saslušanju u svojstvu svjedoka S.H. u Kantonalnom tužilaštvu Posavskog kantona Orašje broj T02 0 KT KTRZ 0006561 17 od 31.06.2018. godine, izjava M.M. data Službi nacionalne bezbjednosti Doboj broj 28/108 od 21.09.1992. godine, odluka Predsjedništva Hrvatske zajednice Herceg-Bosna o formiranju Hrvatskog vijeća odbrane od 08.04.1992. godine (Narodni list Herceg-Bosne broj 1/92), odluka Skupštine srpskog naroda u Bosni i Hercegovini o formiranju Vojske Srpske Republike Bosne i Hercegovine od 12.05.1992. godine (Službeni glasnik Srpskog naroda BiH broj 6/92), odluka Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine o proglašenju ratnog stanja na teritoriji Bosne i Hercegovine od 20.06.1992. godine (Službeni list RBiH broj 7/92), odluka Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine o ukidanju ratnog stanja na teritoriji Bosne i Hercegovine od 22.12.1992. godine (Službeni list

RBIH broj 50/95), potvrda o privremenom oduzimanju predmeta MUP-a Županije Posavske, Uprava policije, SKP Odjel za istrage broj 02-2/3-1-04-2-176/11 od 05.03.2012. godine od B. T.i to: 1. CD sa videozapisom „predaja oružja Novi Grad 1“ i 2. CD sa videozapisom „predaja oružja Novi Grad 2“, službena zabilješka kantonalnog tužitelja broj T02 0 KTRZ 0004048 12 od 26.07.2013. godine OV br. 51/18 od 27.06.2018. godine, Izvještaj Rejonskog štaba Potočani broj 1/92 od 27.04.1992. godine (ovjerena kopija broj 025-0-OV-16-000 084 od 02.09.2016. godine), zapovijed 3. Posavske brigade broj 1/92-28 od 13.05.1992. godine (ovjerena kopija broj 025-0-OV-16-000 084-2 od 02.09.2016. godine), naređenje komande 3. Posavske brigade Odžak broj 29/92 od 14.05.1992. godine (ovjerena kopija broj 025-0-OV-16-000 084-1 od 02.09.2016. godine), zapovijed Zapovjedništva brigade Odžak od 08.06.1992. godine (ovjerena kopija broj 025-0-OV-16-000 084-3 od 02.09.2016. godine), zapovijed Zapovjedništva brigade Odžak od 11.07.1992. godine (ovjerena kopija broj 025-0-OV-13-000 082-22 od 24.07.2013. godine), Uputstvo za rad službe osiguranja Vojne policije zadužene za osiguranje zatvora „Strolit“ i „Osnovna škola“ (ovjerena kopija broj 025-0-OV-13-000 082-13 od 24.07.2013. godine), ratni dnevnik 1. bataljona (ovjerena kopija broj 025-0-OV-16-000 084-4 od 02.09.2016. godine), dnevnik Vojne policije (za osnovnu školu Odžak) uz dopis Suda Bosne i Hercegovine broj S1 0 K 013929 13 Kri od 13.09.2018. godine, zapisnik o prepoznavanju osoba na osnovu fotografije MUP ŽP UP SKP OKT i KDZ Odžak broj 02-2/2-1-04-POV-22/12 od 13.10.2016. godine, Fotodokumentacija broj 02-2/3-04-POV-22/12 od 06.10.2016. godine, nalaz i mišljenje vještaka medicinske struke - oblast sudska psihijatrija prim. dr. Petka Grubača, specijaliste za nervne i duševne bolesti, nalaz JZU „Sv. Luka“ Doboj od 20.12.2017. godine (ovjerena kopija broj 1114 od 25.04.2018. godine), nalaz i mišljenje specijaliste Centra za mentalno zdravlje Šamac od 16.11.2017. godine (ovjerena kopija broj 1115 od 25.04.2018. godine), nalaz kontrole specijaliste neuropsihijatra dr. Cvijetić Desanke od 28.03.2014. godine (ovjerena kopija broj 1113 od 25.04.2018. godine), nalaz specijaliste neuropsihijatra dr. Cvijetić Desanke od 21.02.2014. godine (ovjerena kopija broj 1112 od 25.04.2018. godine), nalaz kontrole specijaliste neuropsihijatra dr. Cvijetić Desanke od 28.05.2012. godine (ovjerena kopija broj 1111 od 25.04.2018. godine), Nalaz kontrolnog pregleda specijaliste neuropsihijatrije dr. Cvijetić Desanke od 23.04.2012. godine (ovjerena kopija broj 1113 od 25.04.2018. godine), Nalaz kontrole specijaliste neurologije i psihijatrije dr. Savić S. Milovana od 24.03.2010. godine (ovjerena kopija broj 1109 od 25.04.2018. godine), otpusno pismo sa epikrizom bolnice „Sv. apostol Luka“ Doboj broj 3558/09 od 01.04.2009. godine (ovjerena kopija broj 181 od 19.01.2018. godine), nalaz psihologa broj NPS-4394/09 od 19.08.2009. godine (ovjerena kopija broj 185 od 19.01.2018. godine), nalaz kontrole specijaliste neurologije i psihijatrije dr. Savić S. Milovana od 13.08.2008. godine (ovjerena kopija broj 185 od 19.01.2018. godine), nalaz kontrole specijaliste neurologije i psihijatrije dr. Savić S. Milovana od 01.07.2009. godine (ovjerena kopija broj 189 od 19.01.2018. godine), nalaz kontrole specijaliste neurologije i psihijatrije dr. Savić S. Milovana od 04.02.2009. godine (ovjerena kopija broj 182 od 19.01.2018. godine), nalaz kontrole specijaliste neurologije i psihijatrije dr. Savić S. Milovana od 10.12.2008. godine (ovjerena kopija broj 188 od 19.01.2018. godine), nalaz kontrole specijaliste neurologije i psihijatrije dr. Savić S. Milovana od 08.10.2008. godine (ovjerena kopija broj 187 od 19.01.2018. godine), nalaz Zavoda za liječenje i rehabilitaciju hroničnih duševnih bolesnika Modriča broj 685/05 od 28.04.2005. godine (ovjerena kopija broj 180 od 19.01.2018. godine), nalaz Zavoda za liječenje i rehabilitaciju hroničnih duševnih bolesnika Modriča od 04.10.2001. godine (ovjerena kopija broj 183 od 19.01.2018. godine), nalaz Zavoda za liječenje i rehabilitaciju hroničnih duševnih bolesnika Modriča broj 1148/92 od 27.09.1992. godine (ovjerena kopija broj 179 od 19.01.2018. godine), ovjerena kopija potvrde Crvenog križa od 16.09.1992. godine, ovjerena

kopija spiska zarobljenika koji se vode na razmjenu 16.09.1992. godine, ovjerena kopija VOB 1 obrasca za O.Š., ovjerena kopija matičnog kartona za O.Š., izvod iz matične knjige rođenih broj 06-13-1-4491/2017 od 13.09.2017. godine izdat u Odžaku za O.Š., podaci Poreske uprave Federacije BiH, Kantonalni poreski ured Orašje, ispostava Odžak uz dopis broj 13-2/2-49-1-936/17 od 22.09.2017. godine i izvod iz kaznene evidencije MUP-a Posavskog kantona, Policijska stanica Odžak broj 02-2/3-04-5-POCV-8/17 od 11.09.2017. godine za O.Š..

U završnoj riječi federalna tužiteljica je izjavila da smatra dokazanim da je optuženi učinio krivično djelo koje mu je stavljeno na teret i predložila da ga sud oglasi krivim i kazni po zakonu.

Branitelj optuženog je u završnoj riječi istakao da za odbranu nije sporno da je u vrijeme kada se desio događaj opisan u optužnici (juli 1992. godine) u Bosni i Hercegovini bilo ratno stanje, da je optuženi bio pripadnik brigade Hrvatskog vijeća odbrane (HVO) i da je u to vrijeme obavljao dužnost stražara u Osnovnoj školi u O., u kojoj su bila „smještena“ lica srpske nacionalnosti. Međutim, stav je odbrane da izvedenim dokazima nije dokazano da je optuženi učinio predmetno krivično djelo, pa je prijedlog odbrane bio da sud donose presudu kojom optuženog oslobađa od optužbe na osnovu člana 299. tačka c) ZKP FBiH.

Nakon ocjene izvedenih dokaza odlučeno je kao u izreci ove presude iz razloga koji slijede.

Da je u mjesecu julu 1992. godine u Bosni i Hercegovini bilo ratno stanje proizlazi iz Odluke o proglašenju ratnog stanja Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine broj PR. 1201/92 od 20.06.1992. godine, kojom je u tački 1. proglašeno ratno stanje na teritoriji Republike Bosne i Hercegovine, a prema tački 6. ta Odluka je stupila na snagu sa danom objavljivanja u „Službenom listu RBiH“, tj. dana 20.06.1992. godine. Iz Odluke o ukidanju ratnog stanja Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine od 14.12.1995. godine (objavljena u „Službenom listu RBiH“ broj 50/95) proizlazi da je ratno stanje na teritoriji Republike Bosne i Hercegovine, uvedeno prethodno pomenutom Odlukom, ukinuto sa danom 22.12.1995. godine. Branitelj optuženog je u završnim riječima izjavio da ne spori da se događaj koji je izmijenjenom optužnicom stavljen na teret njegovom branjeniku desio u vrijeme rata u Bosni i Hercegovini, pa slijedom navedenog sud poklanja vjeru prethodno navedenim dokazima i pomenutu činjenicu nalazi utvrđenom.

Da se događaj opisan u optužnici desio u vrijeme oružanog sukoba između Hrvatskog vijeća odbrane (HVO) i Vojske Srpske Republike Bosne i Hercegovine kao zaraćenih strana, proizlazi iz iskaza svjedoka M.M. i T.B., koji opisuju formiranje borbenih linija počev od 17.04.1992. godine, oružane sukobe na području općina Novi Grad i Odžak između Hrvatskog vijeća odbrane (HVO) i pripadnika Teritorijalne odbrane Novi Grad (prema Odluci o formiranju Vojske Srpske Republike Bosne i Hercegovine od 12.05.1992. godine jedinice i štabovi Teritorijalne odbrane su preimenovani u Vojsku Srpske Republike Bosne i Hercegovine), ljudske gubitke u tim sukobima, te pregovore između zaraćenih strana u kojima je dogovorena predaja pripadnika Vojske Srpske Republike Bosne i Hercegovine iz Novog Grada zajedno sa cjelokupnim stanovništvom i njihovo propuštanje prema Modriči, tj. teritoriji koju je kontrolisala Vojska Srpske Republike Bosne i Hercegovine. Kako na ove dokaze nije bilo primjedbi, ovaj sud

je prethodno pomenute dokaze ocijenio vjerodostojnim, te i ovu odlučnu činjenicu našao dokazanom.

Da je optuženi O.Š. u mjesecu julu 1992. godine bio pripadnik brigade HVO proizlazi iz obrasca VOB -1 u kojem je evidentiran kao pripadnik te jedinici od 17.04. do 13.07.1992. godine. I u odnosu na ovu činjenicu branitelj optuženog se završnoj riječi izjasnio da je za odbranu nesporna, pa slijedom navedenog sud je također nalazi dokazanom.

Iz saglasnih izjava svjedoka oštećenog M.M., A.P., S.H. i N.H., proizlazi da je optuženi O.Š. u mjesecu julu 1992. godine, kao pripadnik ranije pomenute jedinice HVO obavljao dužnost osiguranja civila srpske nacionalnosti koji su bili zatočeni u .O.Š.O, koja je služila kao zatvor.

Da je oštećeni M.M. dana 08.05.1992. godine zarobljen kao civil i smješten u Oš u O. zajedno sa drugim osobama srpske nacionalnosti iz Novog Grada koji su se predali, gdje je bio i početkom mjeseca jula 1992. godine (izjavljuje da je u zarobljeništvu proveo 62 dana), proizlazi iz njegovog iskaza, kao i njemu saglasnog iskaza svjedoka P.L.. Oba svjedoka su detaljno i uvjerljivo opisali čitav slijed događaja koji ih je doveo u zarobljeništvu u .O.Š.O. Tako su oba svjedoka saglasno izjavili da su bili upoznati sa pregovorima zaraćenih strana o propuštanju srpskog stanovništva iz Novog Grada da preko Odžaka „u koloni“ pređu prema teritoriji općine Modriča, tj. prema „srpskoj teritoriji“, ali da su oni izdvojeni od strane vojnika HVO i kamionima odvezeni u Osnovnu školu O. gdje su i zatvoreni u sportskoj dvorani. Oba svjedoka su u svojim iskazima izjavila da su bili izloženi fizičkom nasilju za vrijeme dok su bili zarobljeni u .O.Š.O. Slijedom navedenog, iskazima oba svjedoka u pomenutom dijelu ovaj sud je poklonio vjeru i našao dokazanim da je oštećeni M.M., kao civil bio zarobljen od strane HVO u Osnovnoj školi u Odžaku počev od 08.05.1992. godine, gdje je proveo ukupno 62 dana.

Kada je u pitanju događaj iz optužnice koji se stavlja na teret optuženom, a koji se desio početkom jula 1992. godine i odnosi se na postupanje prema oštećenom M.M., zarobljeniku koji se nalazio u prostorijama Osnovne škole O., na način da je krećući se hodnikom, nakon što je ranije pretučen od strane nepoznatih vojnika i nakon što je pao na koljena ispred stražara koji se nalazio u hodniku, tom prilikom od strane tog stražara bio udaren dva-tri puta nogom i da mu je stražar sjeo na leđa dok je ovaj ustajao i postupio na način opisan u optužnici, ovaj sud nalazi da je, izuzev identiteta pomenutog stražara, takvo postupanje prema oštećenom dokazano.

Da se pomenuti događaj desio na način opisan u optužnici proizlazi iz iskaza oštećenog M.M., koji je u svom iskazu detaljno opisao taj događaj. Tako je ovaj svjedok naveo da je tom prilikom najprije bio pretučen od strane nepoznatih vojnika iz Republike Hrvatske, gdje su bili prisutni N.S. i P.L., te da su mu ti vojnici rekli da trči nazad, tj. da se vrati u salu. Dalje svjedok opisuje da je on, iako se jedva držao na nogama, krenuo prema sali, ali je u hodniku pao na beton i to ispred stražara (za kojeg ovaj svjedok tvrdi da je optuženi O.Š.) koji mu je više puta viknuo da ustane, što on nije mogao da učini, nakon čega ga je stražar udario dva-tri puta nogom, kako bi ga ponukao da ustane, što on ipak nije bio u stanju da učini, nakon čega je taj stražar njega „zajahao“ dok je pokušavao da ustane „četveronoške“, udario ga palicom i govorio: „Ajde Srbine, jebem ti majku četničku, jebem ti majku srpsku“, da bi nakon toga stražar sišao sa oštećenog, koji je skupio snagu i ustao, te otišao u salu. Ovaj događaj je svjedok oštećeni opisao najprije u direktnom ispitivanju, a zatim i tokom unakrsnog ispitivanja, gdje je branitelj postavljao pitanja o detaljima samog događaja, pri čemu je svjedok ostao dosljedan u svome

iskazu i dajući odgovore na pitanja branitelja ponovo se o samom događaju izjasnio na identičan način.

U toku direktnog ispitivanja svjedok oštećeni M.M. je izjavio da je samom događaju, između ostalih, prisustvovao i Predrag Lazić, koji je također bio zarobljen u Osnovnoj školi u Odžaku. Međutim, ovaj svjedok, ispitan na glavnom pretresu, je izjavio da on nije bio prisutan događaju u kojem je pretučen oštećeni M.M., ali da se sjeća da je jedne prilike oštećeni M.M. bio odveden od strane vojnika koji su obezbjeđivali školu, da bi ga nakon izvjesnog vremena vratili, vidno modrog i krvavog, i tada mu je oštećeni M.M. rekao da ga je tukao O.Š., kojeg ovaj svjedok nije poznao.

Iako svojim iskazom svjedok Predrag Lazić nije potvrdio izjavu svjedoka oštećenog M.M. u dijelu u kojem je ovaj tvrdio da je i Predrag Lazić bio prisutan kada su oštećenog tukli nepoznati vojnici „iz Republike Hrvatske“, ovaj svjedok je potvrdio da je oštećeni bio pretučen, da je on bio u sali kada su oštećenog vratili vidno pretučenog i da mu je tada oštećeni rekao da ga je pretukao O.Š., kojeg svjedok Predrag Lazić nije poznao.

Stav je ovog suda da, bez obzira što svjedok Predrag Lazić ne potvrđuje iskaz svjedoka oštećenog M.M. u dijelu u kojem ovaj izjavljuje da je i Predrag Lazić bio prisutan kada su ga nepoznati vojnici pretukli, iskaz svjedoka Predraga Lazića potvrđuje da se sami događaj desio i da je on, iako nije bio prisutan na licu mjesta, vidio pretučenog M.M. kada je vraćen u salu. To ukazuje da se radi upravo o događaju koji je predmet optužnice izmijenjene na glavnom pretresu, jer je svjedok Predrag Lazić potvrdio da je u pitanju događaj u kojem je oštećeni bio „tučen“ od strane osobe za koju je je M.M. smatrao da se radi o optuženom O.Š. i o čemu se izjašnjavao u svome iskazu.

Nadalje, ovaj sud nalazi da je iskaz svjedoka oštećenog M.M. u pogledu svih okolnosti samog događaja i okolnosti pod kojima se događaja dešava, izuzev u odnosu na identitet učinitelja o čemu će posebno biti riječi, u direktnom ispitivanju dat na uvjerljiv način, budući da je ovaj svjedok jasnim i određenim rečenicama opisao slijed događaja, uz iznošenje niza detalja, u čemu je ostao dosljedan i tokom unakrsnog ispitivanja, što je pokazatelj vjerodostojnost njegovog iskaza. Branitelj opruženog nije uspio da u unakrsnom ispitivanju dovede u sumnju iskaz ovog svjedoka. Stoga je ovaj sud u vezi okolnosti koje se odnose na događaj koji je predmet optuženja (izuzevši utvrđivanje identiteta izvršitelja), iskazu svjedoka oštećenog M.M. poklonio vjeru i nalazi dokazanim da se događaj desio na način opisan u optužnici izmijenjenoj na glavnom pretresu.

Na okolnost da je upravo optuženi O.Š. bio stražar u .O.Š.O koji je počinio radnje koje mu se optužnicom izmijenjenom na glavnom pretresu stavljaju na teret, svjedočio je oštećeni M.M., a kao dokaz je izveden i Zapisnik o prepoznavanju putem fotografija MUP-a Županije posavske broj 02-2/3-1-04-POV-22/12 od 13.10.2016. godine.

Izjašnjavajući se o identitetu stražara koji je njega udario i ponižavao na način opisan u optužnici izmijenjenoj na glavnom pretresu, svjedok oštećeni M.M. je izjavio da on ranije nije pozvao optuženog, ali da ga je nekoliko puta vidio za vrijeme dok je bio zarobljen u Osnovnoj

školi u O., te mu je jedne prilike pokojni Đ.R., koji je također bio zarobljen u školi, rekao da je to O.Š., s tim da mu nije poznato od kuda je to znao Đ.R..

Nadalje, svjedok oštećeni M.M. je prilikom ispitivanja izjavio da je on prilikom vršenja prepoznavanja na albumu sa fotografijama odmah prepoznao optuženog O.Š., za kojeg je rekao da je imao zlatnu kosu, ne ovako tamnu kao sada i da mu je kosa „išla gore“, te da ga je prepoznao sa 100% sigurnosti. Međutim, uvidom u pomenuti zapisnik o prepoznavanju iz istrage, utvrđene su razlike u odnosu na ono što je svjedok oštećeni M.M. izjavio na glavnom pretresu. Naime, iz zapisnika o prepoznavanju proizlazi da je svjedok oštećeni M.M. opisao izvršitelja kao izrazito visokog, izduženog lica, kao malo poboran, kuštrave kose, plave, ne izrazito plave nego one koje „vuče sa smeđe na plavo“, da bi nakon toga između šest pokazanih fotografija, za osobu na fotografiji pod rednim brojem četiri (a to je fotografija O.Š.) rekao da je „po očima i crtama lica najbližnja O.Š. onakom kako ga ja poznajem i koliko sam mogao zapamtiti poslije 24 i nešto godina“. Prilikom ispitivanja na glavnom pretresu svjedoku nije pokazivan ovaj Zapisnik, pa s tim u vezi nije davao nikakva dalja pojašnjenja, izuzev što je u unakrsnom ispitivanju, na upit branitelja izjavio da optuženi, koji se nalazio u sudnici, nije „poboran“, dok je na upit branitelja vezano za boju kose za koju je na zapisniku tvrdio da je bila plava, odnosno da „vuče sa smeđe na plavo“, odgovorio „gospodine branioče i N. je bila smeđa pa je na sudu bila plava“.

Iz prethodno navedenog proizlazi da svjedok oštećeni M.M. prilikom prepoznavanja putem fotografija koje je u istrazi izvršeno dana 13.10. 2016. godine nije prepoznao optuženog kao izvršitelja, nego kao osobu koja je najbližnja izvršitelju krivičnog djela koje je opisano u optužnici izmijenjenoj na glavnom pretresu, a to je pravdao protekom dužeg vremenskog perioda od samog događaja. Iz navedenog slijedi da je stepen identifikacije učinitelja od strane svjedoka oštećenog ostao u granicama sličnosti sa izvršiteljem (iako u superlativu – „najbližnji“), ali ne doseže nivo tvrdnje da je upravo optuženi O.Š. osoba, odnosno stražar koji ga je udario i postupio na način opisan u optužnici izmijenjenoj na glavnom pretresu. Takav nedostatak pouzdanja u vlastito prepoznavanje svjedok je opravdao riječima: „onakom kako ga ja poznajem i koliko sam mogao zapamtiti poslije 24 i nešto godina“.

Dakle, iako je svjedok oštećeni M.M. prilikom ispitivanja na glavnom pretresu izjavio da je u istrazi sa sigurnošću prepoznao optuženog kao izvršitelja predmetnog krivičnog djela, takva njegova izjava je u suprotnosti da prethodno iznesenim sadržajem zapisnika o prepoznavanju i u tom dijelu joj se ne može pokloniti vjera.

Nadalje, pored toga što se prilikom prepoznavanja ograničio na izjašnjenje koje potvrđuje isključivo sličnost optuženog sa učiniteljem, svjedok oštećeni M.M. je na zapisnik o prepoznavanju iz istrage izjavio da je optuženog, pored ostalog, prepoznao „po očima i crtama lica“. Međutim, u opisu učinitelja koji je prethodio radnji prepoznavanja, svjedok u odnosu na pomenute karakteristike učinitelja nije naveo ništa specifično, izuzev što je za lice učinitelja rekao da je bilo „poborano“. Pored toga, tokom unakrsnog ispitivanja od strane branitelja ovaj svjedok je potvrdio da optuženi O.Š. kojeg je vidio u sudnici nema „poborano lice“, kako je tvrdio na zapisniku o prepoznavanju, dok je na upit o izgledu i boji kose optuženog (na zapisnik o prepoznavanju svjedok oštećeni izjavio da je učinitelj imao kuštravu i plavu kosu), odgovorio riječima koje suštinski ukazuju na mogućnost promjene boje kose („i N. je bila smeđa pa je na sudu bila plava“). S tim u vezi ovaj sud je imao u vidu da je svjedok N.S., koji je također bio stražar u Osnovnoj školi u O. i koji poznaje optuženog O.Š., izjavio da je optuženi O.Š. nikada

nije imao „kuštravu“ kosu, nego ravnu kao i sada, dok je svjedok N.H. izjavio da je kosa optuženog u to vrijeme bila ista kao i sada, a istovjetno je izjavio i svjedok S.H., dok je svjedok N.H.-M., na upit branitelja izjavio da optuženi O.Š. nikada nije imao kovrdžavu, niti plavu kosu. Dakle saglasni su iskazi kako svjedoka optužbe (N.S.i N.H.), tako i svjedoka odbrane (S.H. i N.H.) da optuženi O.Š. u julu 1992. godine nije imao „kuštravu“, a niti plavu kosu, kako je to prilikom prepoznavanja u istrazi izjavio svjedok oštećeni M.M., pa u tom dijelu sud poklanja vjeru saglasnim iskazima pomenutih svjedoka.

Iz prethodno navedenog proizlazi da je svjedok oštećeni M.M. optuženog prepoznao ne kao učinitelja, nego kao osobu koja je najslićnija učinitelju, da opis učinitelja kojeg je svjedok M.M. dao prilikom provođenja radnje prepoznavanja u istrazi (kuštrava, plava kosa koja prelazi sa smeđeg na plavo i poborano lice) ne odgovara opisu optuženog O.Š. u vrijeme izvršenja krivičnog djela, a ni sada, a da u odnosu na karakteristike po kojima je ovaj svjedok prepoznao optuženog kao najslićnijeg učinitelju predmetnog krivičnog djela (oči i crte lica) svjedok oštećeni M.M. nije naveo nikakve posebnosti koje su ga opredijelile prilikom provođenja radnje prepoznavanja.

Prethodno navedene manjkavosti na koje je ukazano u okviru analize i svestrane ocjene radnje prepoznavanja izvršitelja krivičnog djela iz izmijenjene optužnice dovode u sumnju vjerodostojnost prepoznavanja koje je u istrazi putem fotografija izvršio svjedok oštećeni M.M.. Budući da se radi o jedinom dokazu koji je izveden na okolnost identifikacije optuženog kao počinitelja krivičnog djela iz optužnice izmijenjene na glavnom pretresu, nakon čije ocjene je ostala sumnja u pogledu utvrđivanja identiteta učinitelja predmetnog krivičnog djela, ovaj sud je u datim okolnostima primjenom odredbe člana 3. stav 2. ZKP FBiH takvu sumnju riješio na način koji je povoljniji za optuženog, tj. zaključio je da nije dokazano da je optuženi O.Š. učinio krivično djelo koje mu je potvrđenom optužnicom stavljeno na teret.

Kako iz prethodno navedene ocjene dokaza proizlazi da nije dokazano da je optuženi O.Š. učinio krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. KZ SFRJ za koje je optužen, ovaj sud je, na osnovu člana 299. tačka c) ZKP FBiH, donio presudu kojom se optuženi oslobađa od optužbe.

Primjenom odredbe člana 212. stav 4. ZKP FBiH oštećeni M.M. je upućen da imovinskopравни zahtjev ostvaruje u parničnom postupku.

Primjenom odredbe člana 203. stav 1. ZKP FBiH odlučeno je da troškovi krivičnog postupka, kao i nužni izdaci optuženog i nužni izdaci i nagrada branitelja padaju na teret budžetskih sredstava i to tako da troškovi koji se odnose na prvostepeni postupak i postupak odlučivanja po žalbama protiv prvostepene presude padaju na teret budžetskih sredstava Kantonalnog suda u Odžaku, dok troškovi krivičnog postupka koji se odnose na pretres pred Vrhovnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine padaju na teret budžetskih sredstava ovog suda.

Zapisničarka
Armira Kopic,s.r.

Predsjednica vijeća
Žana Knežević,s.r.

Pouka: Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.